

Tematické okruhy k maturitní zkoušce z předmětu

PEDAGOGIKA

Předškolní a mimoškolní pedagogika

Školní rok 2020/2021

1. Pedagogika jako věda

(Definice; původ slova; vznik pedagogiky jako vědy; vztah pedagogiky k jiným vědám; základní pedagogické obory a jejich využití v praxi.)

2. Historie a vývoj pedagogiky

(Proč studovat dějiny pedagogiky; historické prameny; proměny přístupů k výchově a vzdělávání v historickém kontextu: antika, středověk, raný novověk, 20. století; demokratizace vzdělávání.)

3. Život, dílo a odkaz J. A. Komenského

(Život; dílo; oblasti působení; organizace vzdělávání; pedagogické zásady; osobní pohled na význam a odkaz J. A. Komenského.)

4. Významné pedagogické osobnosti a jejich odkaz

(Vybrané významné pedagogické osobnosti; jejich život a pedagogické koncepce; inspirace do vlastní pedagogické praxe.)

5. Osobnost pedagoga ve výchovně-vzdělávacím procesu

(Role pedagoga ve výchovně-vzdělávacím procesu; typologie pedagoga; kompetence pedagoga; formální a neformální autorita.)

6. Cíle a prostředky výchovy

(Cíle výchovy a vzdělávání formulované organizací UNESCO; proces stanovení cílů; klasifikace prostředků výchovy; výchovné a vzdělávací metody.)

7. Žák ve výchovně-vzdělávacím procesu

(Činitelé ovlivňující výchovný proces; vysvětlení základních pojmů: žák, student, pedagog, učitel, vychovatel; žák jako jeden z činitelů výchovně-vzdělávacího procesu; vnitřní a vnější motivace; učební styly.)

8. Předškolní pedagogika

(Definice; specifika předškolní pedagogiky – význam předškolního vzdělávání, cíle, obsah a metody předškolního vzdělávání; potřeby dětí v mateřské škole.)

9. Alternativní vzdělávání

(Charakteristika alternativního vzdělávání; rozpor mezi povinnou školní docházkou a povinným vzděláváním; formy alternativního vzdělávání; směry alternativního školství: Montessori, Waldorf...; možnosti uplatnění v kontextu systému české vzdělávací soustavy.)

10. Rámcový program předškolního vzdělávání

(RVP PV v systému kurikulárních dokumentů; pojetí a cíle předškolního vzdělávání; klíčové kompetence; vzdělávací obsah v RVP PV; tvorba ŠVP; podmínky předškolního vzdělávání.)

11. Školní zralost a školní připravenost

(Školní zralost a školní připravenost; složky školní zralosti; zjišťování školní zralosti; role mateřské školy v rozvíjení školní zralosti; náměty na aktivity s předškoláky.)

12. Rodina a její význam v životě dítěte, výchovné styly

(Charakteristika rodinné výchovy; funkce rodiny; typy rodiny; styly rodinné výchovy, spolupráce mateřské školy a rodiny.)

13. Náhradní rodinná péče

(Definice; formy náhradní rodinné péče: adopce, pěstounská péče, poručenství; formy ústavní péče: diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou, výchovný ústav.)

14. Zásady pedagogické komunikace

(Význam komunikace; definice pedagogické komunikace; komunikační schéma; fáze komunikace; efektivní a neefektivní způsoby komunikace; využití principů respektující komunikace v praxi.)

15. Pedagogická diagnostika a hodnocení

(Cíle a oblasti pedagogické diagnostiky; metody pedagogické diagnostiky; diagnostika jako východisko k plánování rozvoje, úskalí a omezení pedagogické diagnostiky, pedagogicko-psychologická poradna a další poradenská zařízení; hodnocení a zpětná vazba)

16. Systém a organizace české vzdělávací soustavy

(Dějiny školství na našem území; školský zákon a další kurikulární dokumenty; současný vzdělávací systém v ČR - typy škol, struktura.)

17. Význam hry v životě dítěte

(Definice hry; význam hry; znaky hry; klasifikace her; změna hry v průběhu vývoje dítěte; hra jako diagnostická metoda; hračka, požadavky na hračku, pohádka v životě dítěte.)

18. Pedagogika volného času

(Definice; pojem volný čas; způsoby trávení volného času; pedagog volného času; metody a organizační formy v pedagogice volného času; zážitková pedagogika.)

19. Klima třídy

(Klima školy; klima třídy a jeho význam při učení žáků; třída jako sociální skupina; diagnostika třídního klimatu a její rizika; jak podporovat zdravé klima ve třídě.)

20. Problematika šikany

(Co je a co není šikana; stadia šikanování; možnosti školy a možnosti rodičů v prevenci šikany; práce pedagoga v oblasti vyšetřování šikany, návrh činností podporujících zdravé třídní klima.)

21. Speciální pedagogika

(Definice speciální pedagogiky; speciálně pedagogické disciplíny; zdraví; handicap a jeho prožívání; přístup pedagoga k dětem se zdravotním znevýhodněním; náměty na seznámení třídy s problematikou handicapu.)

22. Specifické poruchy učení

(Význam dílčích funkcí a deficitů ve vývoji myšlení a učení; specifické a nspecifické poruchy učení; projevy a diagnostika SPU, prevence jejich vzniku v mateřské škole; prevence vzniku SPU v rodinné výchově, náměty aktivit.)

23. Nadané dítě

(Charakteristika, diagnostika, výchovná a vzdělávací specifika, přístup pedagoga k nadanému dítěti, náměty aktivit v mateřské škole.)

Zpracoval: